

Stanowisko Rady Miasta w Łaskarzewie w sprawie gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej

Sprawy gospodarki wodno-kanalizacyjnej w Łaskarzewie od ponad roku są przedmiotem obrad i dyskusji organów władzy Łaskarzewa. W sytuacji, jaka powstała po odmowie zatwierdzenia wniosku Burmistrza z dn. 17 kwietnia br. w sprawie ustalenia cen i stawek, niezbędne jest przede wszystkim wyjaśnienie przyczyny takiego, a nie innego działania ze strony organu stanowiącego. Przedstawienie powodów braku zgody ze strony Rady Miasta na zaproponowane przez Burmistrza ceny wyjaśni także aktualne stanowisko Rady w tej sprawie i wskaże możliwości przyszłych działań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odbiór ścieków.

Brak uchwały regulującej wysokość stawek za dostarczanie wody i odbiór ścieków w Łaskarzewie w roku 2012 **spowodowany jest zaniechaniem działań ze strony Burmistrza Miasta**, który we właściwym czasie nie podjął inicjatywy i nie przedłożył projektu uchwały zgodnie z *Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (propozycję taryf przedstawia przedsiębiorstwo świadczące usługi – art. 24 Ustawy, natomiast propozycję stawek na okres pierwszych 18 miesięcy działalności **przedkłada Burmistrz, co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem działalności przez to przedsiębiorstwo** – art. 24a Ustawy). Wniosek, zgodnie z art. 24a Ustawy, powinien być uchwalony najpóźniej w połowie grudnia 2011 roku, a złożony odpowiednio wcześniej, tak by kwestie wysokości opłat poddać analizie i wspólnie wypracować stanowisko satysfakcjonujące wszystkie strony. **Należy podkreślić, że było wystarczająco dużo czasu na uregulowanie kwestii cen jeszcze w ubiegłym roku, przed rozpoczęciem działalności przez firmę „ELMAR”** 1 stycznia 2012 r. (przetarg na dzierżawę sieci wodno-kanalizacyjnej został rozstrzygnięty w lipcu 2011 r., umowę dzierżawy podpisano w dniu 19 września 2011).

Radni na sesjach oraz posiedzeniach Komisji Rady, które miały miejsce w ubiegłym roku, zgłaszali wątpliwości, co do legalności obowiązujących stawek i sugerowali potrzebę wprowadzenia stosownej uchwały pod obrady – otrzymywali jednak zapewnienie ze strony przedstawicieli organu wykonawczego, że kwestia ta nie stanowi problemu i zostanie rozwiązana w późniejszym czasie.

Niemniej jednak, Rada Miasta stoi na stanowisko, że brak uchwały w sprawie cen za usługi wodno-kanalizacyjne w Łaskarzewie nie jest przeszkodą w świadczeniu takich usług – zwłaszcza, że firma „ELMAR” świadcząc już takie usługi od 1 stycznia 2012 r. nie zgłaszała aż do sesji nadzwyczajnej w dn. 27 kwietnia br. żadnych problemów z ich wykonywaniem. Ponadto umowa dzierżawy między Miastem Łaskarzew a firmą „ELMAR” z dnia 19 września 2011 reguluje kwestię cen do czasu podjęcia stosownej uchwały przez Radę Miasta (Umowa dzierżawy z dn. 19 września 2011, §7 pkt 2 – *„Do czasu wejścia w życie Uchwały [...] Dzierżawca zobowiązuje się stosować stawkę brutto dla osób fizycznych 2,20zł za 1m³ wody, stawkę brutto 2,40 zł za 1m³ ścieków, a dla prowadzących działalność gospodarczą – 3,30 zł za 1m³ wody, stawkę brutto 5,50zł za 1m³ ścieków).*

Uchwałą, zaproponowana przez Burmistrza na sesję w dn. 25 kwietnia, oprócz swojej oczywistej funkcji regulacyjnej, wprowadza także znaczące podwyżki cen za wodę i odbiór ścieków (odpowiednio: wzrost ceny za 1m³ wody o ok. 50%, za odbiór 1m³ ścieków – o 200%). Tak znaczny wzrost cen wymaga głębokiej analizy ze strony Rady, wyjaśnienia jego przyczyn i weryfikacji za-

sadności. Oczywiście przy tym jest, że Rada Miasta uchwaliby proponowane przez Burmistrza stawki, gdyby były one tej samej wysokości co w roku 2011. Przyczyną odmowy przyjęcia uchwały na sesji w dniu 25 kwietnia oraz – w formie absencji podczas głosowania – w dniu 27 kwietnia, były **zastrzeżenia co do wysokości zaproponowanych stawek i cen**. Zgodnie bowiem z art. 24a Ustawy, ceny i stawki powinny „pokrywać uzasadnione koszty zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków” a podstawą do ich wyliczenia są „planowane koszty przedsiębiorstwa” w pierwszym roku działalności. W opinii Rady proponowane ceny nie spełniają tego wymogu. Zgodnie z informacją udzieloną przez Burmistrza, koszty działalności we wniosku opracowano na podstawie kosztów działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łaskarzewie w latach poprzednich (które wynosiły nieco ponad 550tys zł w 2010r. i nieco ponad 570tys zł w 2011r.) oraz informacji na temat wykonanych inwestycji, dostarczonych przez przedsiębiorstwo „ELMAR”. Rada Miasta ma zastrzeżenia do następujących pozycji w tabeli z kalkulacją cen (Załącznik nr 1 wniosku Burmistrza):

1. wysokość wynagrodzeń pracowników znacząco wyższa niż w latach ubiegłych (podano łącznie 455 909,52 zł, podczas gdy szacowane koszty płac w roku 2011 wyniosły ok. 215 000 zł),
2. wykazano koszty jednorazowych inwestycji i remontów, które w opinii Rady powinny zostać uwzględnione jako amortyzacja (pozycje „remont, wymiana pomp CR [...]”, „remont, wymiana sterowania zbiorników [...]”, „remont pompy do studni głębinowej [...]”, „zakup brakujących zużytych pomp”, „wymian-zakup brakujących szaf sterowniczych [...]”, „remont pokrycia dachowego [...]” – łącznie 81 100 zł),
3. zaniżono – **w znacznej wysokości** – planowane przychody przedsiębiorstwa, poprzez wykazanie jedynie wielkości usług świadczonych na rzecz gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Szerszego wyjaśnienia wymagają zastrzeżenia wymienione w pkt 3, w którym Rada kwestionuje planową wielkość świadczonych usług. W tabeli, przedstawionej przez Burmistrza, jako wysokość usług wykazano liczbę m³ dostarczonej wody oraz liczbę m³ ścieków odebranych z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w roku 2011. Nie uwzględniono, że w roku 2012 przedsiębiorstwo będzie także świadczyło odpłatnie usługi na rzecz jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta (Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół Nr 2, Przedszkole „Leśny zakątek”, Biblioteka Miejska, DPT „Bajka”, budynek Urzędu Miasta) oraz innych organizacji (Ochotnicza Straż Pożarna w Łaskarzewie, Klub Sportowy „Promnik”, SPZOZ) – w latach ubiegłych organizacje te nie rozliczały się z usług wodno-kanalizacyjnych. Szacunkowe wielkości usług na rzecz tych organizacji przedstawiono w poniższych tabelach:

liczba m ³ wody dostarczonych do gospodarstw i przedsiębiorstw	szacowana liczba m ³ wody dla jednostek organizacyjnych i in.	różnica (%)
145 291,19	23 000	ok. 28%
liczba m ³ ścieków odebranych z gospodarstw i przedsiębiorstw	szacowana liczba m ³ ścieków z jednostek organizacyjnych i in.	różnica (%)
83 780,92	23 000	ok. 16%

Ponadto, nie uwzględniono wzrostu rozmiaru świadczonych usług z powodu podłączania nowych odbiorców oraz wykrywania nielegalnych przyłączy. Na przykład – zgodnie z informacjami posiadanymi przez Radę Miasta – w 1. kwartale br. co najmniej 50 gospodarstw domowych rozpo-

częło korzystanie z miejskiej sieci kanalizacyjnej (nieco ponad 7 tys m³ ścieków rocznie – przy założeniu odprowadzania przez jedno gospodarstwo średniej dla Łaskarzewa ilości ścieków).

Odrębna kwestia, mająca wpływ na przychód przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego, jest sposób rozliczenia wód opadowych, które dostają się do instalacji kanalizacyjnej. **Kwestia ta nie została uregulowana w umowie dzierżawy. Nie uwzględniono jej również we wniosku Burmistrza w sprawie nowych cen za wodę i ścieki.** Szacowana ilość wód opadowych, dostających się w latach ubiegłych do instalacji kanalizacyjnej, jest znaczna; poniżej przytaczamy dane za rok 2011:

liczba m ³ ścieków odebranych z gospodarstw i przedsiębiorstw	łączna liczba m ³ ścieków przetworzona przez oczyszczalnię	różnica (w większości wody opadowe)
83 780,92	235 378	151 597

Po uregulowaniu tej kwestii i rozpoczęciu pobierania opłat przez przedsiębiorstwo, nastąpi znaczne zwiększenie dochodu przedsiębiorstwa, świadczącego usługi wodno-kanalizacyjne w Łaskarzewie.

Jak wykazaliśmy powyżej, wyliczenie cen we wniosku Burmistrza Miasta obarczone jest poważnymi błędami. Powodują one całkowitą nieadekwatność propozycji Burmistrza do rzeczywistych, uzasadnionych kosztów przedsiębiorstwa, przy uwzględnieniu godziwego zysku i amortyzacji inwestycji. W powyższej sytuacji Rada Miasta uznała więc wniosek Burmistrza jako nie do zaakceptowania.

Po uwzględnieniu korekt po stronie kosztów oraz planowanych dochodów – postulowanych przez Radę Miasta – podwyżka cen 1 m³ wody oraz ścieków, zapewniająca pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa, powinna kształtować się następująco:

planowana łączna liczba m ³ wody i ścieków dostarczonych lub odebranych przez usługodawcę po korekcie	koszty przedsiębiorstwa na podstawie propozycji Burmistrza (po redukcji płać o 200 000 zł rocznie oraz zamianie 81 100zł na amortyzację roczną 12 000zł)	wzrost ceny 1 m ³ wody oraz ścieków, zapewniający pokrycie kosztów
282 072,11 /pierwotnie: 229 072,11/	797 361,08 zł /pierwotnie: 1 066 461,08 zł/	0,72 zł /netto/ (*)

(*) przy cenie bazowej brutto 2,20zł/woda, 2,4zł/ścieki, jednakowej stawce dla wszystkich odbiorców i braku opłaty abonenckiej – wprowadzenie abonamentu obniży wzrost cen w stosunku do podanego w tabeli.

Dodatkową kwestią, która wpłynęła na stanowisko Rady podczas sesji w dn. 25 i 27 kwietnia, jest brak spójności kryteriów rozstrzygających o zwycięzcy przetargu z umową, podpisaną przez Burmistrza z wyłonionym w przetargu przedsiębiorcą. Umowa ta nie reguluje okresu, jak długo obowiązywać będą ceny zaoferowane podczas przetargu, co – oprócz zastrzeżeń natury prawnej – uzasadnia przyjęcie tezy, że **ceny zaoferowane w przetargu powinny obowiązywać w okresie pierwszych 18 miesięcy działalności przedsiębiorstwa (skoro zadeklarował on wolę dzierżawy na warunkach określonych w przetargu).**

Mimo odrzucenia wniosku Burmistrza w sprawie cen, nadal obowiązuje *Uchwała z dn. 27 kwietnia 2011 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie przetargu nieruchomości na czas oznaczony 10 lat w celu wykonywania zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę [...]*. Tak więc twierdzenie, że Rada Miasta zakwestionowała swoje wcześniejsze stanowisko w tej sprawie

(czy też „zmieniła decyzję”) jest całkowicie nieuprawnione. Rada Miasta nie widzi przeszkód w podjęciu dyskusji nad nowym wnioskiem Burmistrza w sprawie stawek i cen, po uwzględnieniu wymienionych powyżej korekt. Co więcej, Rada Miasta stoi na stanowisku, że odstąpienie od umowy dzierżawy przez przedsiębiorstwo nastąpiło bez podstaw prawnych i faktycznych, tym samym z winy przedsiębiorstwa.

W świetle przedstawionych powyżej faktów, dotyczących warunków dzierżawy i kosztów działalności przedsiębiorstwa, **Rada Miasta wyraża głębokie zaniepokojenie brakiem aktywności ze strony Burmistrza Miasta jako reprezentanta strony umowy dzierżawy z dn. 19 września 2011 r.** W dniu 25 kwietnia br. przedsiębiorstwo „ELMAR” złożyło wniosek z wezwaniem do uchwalenia stawek i cen za usługi wodno-kanalizacyjne, w którym ostrzega o możliwości rozwiązania umowy w przypadku niepodjęcia uchwały. W opinii Rady Miasta, Burmistrz powinien podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie zapisów umowy dzierżawy i zabezpieczenia Miasta przed niekorzystnymi skutkami ewentualnego rozwiązania umowy. Jednym z takich działań jest przedstawienie przez organ wykonawczy – jako sygnatariusza umowy – wiążącej opinii prawnej na temat prawnych uwarunkowań rozwiązania umowy, co ułatwiłoby podjęcie optymalnej decyzji przez Radę Miasta. Warto przypomnieć, że Burmistrz działa w interesie Miasta, tym samym powinien podjąć wszelkie prawnie dopuszczalne działania w celu rozwiązania narastającej sytuacji konfliktowej w sposób korzystny dla Miasta, niezależnie od tego, czy uważa podjęcie proponowanej przez siebie uchwały za zasadne czy też nie. **Niestety, jedyne faktyczne działanie Burmistrza ograniczyło się do złożenia do organu nadzoru wniosku ze skargą na niepodjęcie uchwały przez Radę Miasta,** co w żaden sposób nie mogło przyczynić się do rozwiązania problemu. Warto dodać, że działanie pod presją czasu – a do takiego działania została zmuszona Rada Miasta po sesji w dn. 25 kwietnia – nie przyczynia się do podejmowania racjonalnych decyzji, i może być odebrane jako próba nacisku w celu uzyskania pożądanego wyniku głosowania.

W zaistniałej sytuacji wydaje się uzasadnione rozważenie także innych niż dzierżawa form świadczenia usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odbioru ścieków. Wynika to z doświadczenia ostatnich miesięcy, które wskazuje, że dzierżawa – tak, jak i każde inne rozwiązanie organizacyjne – oparta musi być na rzetelnym bilansie ekonomicznym, z uwzględnieniem interesu wszystkich stron (budżetu miasta, mieszkańców – świadczeniobiorców, przedsiębiorstwa usługowego).

Stanowisko Rady Miasta w sprawie oceny aktualnej sytuacji możemy **podsumować** następująco:

- przedsiębiorstwo nie ma podstaw do rozwiązania umowy dzierżawy,
- ceny za usługi wodno-kanalizacyjne, zaproponowane przez Burmistrza we wniosku z dn. 17 kwietnia, nie mogą być zaakceptowane z powodów błędnego sposobu wyliczenia,
- inicjatywa w sprawie propozycji regulacji cena i stawek leży – zgodnie z Ustawą – po stronie Burmistrza Miasta bądź przedsiębiorstwa „ELMAR”.

Rada Miasta – jako reprezentant mieszkańców Łaskarzewa – stoi na stanowisku, że oprócz korzyści dla budżetu miasta (i realizującego usługi przedsiębiorstwa), rozwiązanie problemu zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odbioru ścieków zapewniać musi ochronę mieszkańców przed nieuzasadnionym wzrostem cen.